

Η Εκκλησία της Αλβανίας αρνείται να αναγνωρίσει την "Ορθόδοξη Εκκλησία της Ουκρανίας", την οποία δημιούργησε το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως

Σύμφωνα με την, από 4ης Ιανουαρίου 2019, απόφαση της Ιεράς Συνόδου της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Αλβανίας, η Εκκλησία της Αλβανίας αρνήθηκε να αναγνωρίσει την "Ορθόδοξη Εκκλησία της Ουκρανίας", την οποία δημιούργησε πρόσφατα το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως. Τούτο αναφέρει η επιστολή του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Τιράνων και πάσης Αλβανίας Αναστασίου, η οποία απεστάλη στις 14 Ιανουαρίου 2019 στον Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαίο και δημοσιεύθηκε κατόπιν, από 7ης Μαρτίου 2019, αποφάσεως της Ιεράς Συνόδου της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Αλβανίας. Ακολουθεί το πλήρες κείμενο της επιστολής.

Παναγιώτατε καί Θειότατε Ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καί Οἰκουμενικέ Πατριάρχα, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητέ καί περιπόθητε ἀδελφέ καί συλλειτουργέ τῆς ἡμῶν Ταπεινότητος, Κύριε Βαρθολομαῖε, τήν Ὑμετέραν Θειοτάτην Παναγιότητα ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

«Ὁ ἐπιφανής Χριστός ὁ Θεός ἡμῶν καί τόν κόσμον φωτίσας» εἶθε νάκαταυγάξη τάς σκέψεις, τάς ἀποφάσεις καί ἐνεργείας πάντων τῶν Ὁρθοδόξων κατά τό Νέον Ἔτος κατευθύνων τήν Ἐκκλησίαν, «ἦν περιεποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος» εἰς ὁδοῦς εἰρήνης.

Συνελθόντες ἐν Συνόδῳ τήν 4^ην Ἰανουαρίου 2019 ἀνέγνωμεν ἐνδελεχῶς τό ἀπό 24^{ης} Δεκεμβρίου 2018 ἀποσταλέν Γράμμα τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος καί ἐκτενῶς ἡσχολήθημεν μετά τοῦ θέματος τῆς χορηγήσεως αὐτοκεφαλίας εἰς τήν ἐν Οὐκρανίᾳ Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν. Μετ' εἰλικρινοῦς σεβασμοῦ καί ἀγαπώσης παρρησίας, ὡς πάντοτε, συνοψίζομεν τήν ἐκτίμησιν τῆς κατ' Ἀλβανίαν Ἐκκλησίας, κυρίως ὡς πρός τά ἀφορῶντα εἰς τάς ἐνεργείας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Εἶναι ἤδη γνωστή ἡ ἀσκηθεῖσα ἡμετέρα κριτική πρός τήν Ἐκκλησίαν τῆς Ρωσίας διὰ τήν ἄρνησιν ἀμέσως εἰς τήν Ἁγίαν καί Μεγάλην Σύνοδον τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν Κρήτῃ. Ὁμοίως καί προσφάτως διά τήν σπουδῆν νά διακόψῃ τήν εὐχαριστιακὴν κοινωνίαν μετά τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Εἰδικώτερον εἰς ἐπιστολήν ἡμῶν (7 Νοεμβρίου 2018) μεταξύ ἄλλων ἐπεσημάναμεν εἰς τόν Μακαριώτατον Πατριάρχην Μόσχας κ. Κύριλλον ὅτι: «...Εἶναι δυνατόν ἡ ἀπόφασις καί ἡ ἐντολή τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας νά ἀκυρώνη τήν ἐνέργειαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος

είς τούς Ὁρθοδόξους ναούς, οἱ ὅποιοι λειτουργοῦν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου; ...Ὁμολογοῦμεν ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ συμφωνήσωμεν μέ τοιαύτας ἀποφάσεις. Ἡ Θεία Εὐχαριστία, τὸ ἀσυλλήπτου ἱερότητος καὶ μοναδικῆς σημασίας μυστήριον, ἐπιβάλλεται νὰ μένη ἐκτός οἰαοδήποτε ἐκκλησιαστικῆς διενέξεως».

Ὁ αὐτὸς πόνος καὶ ἡ ἀγωνία διὰ τὴν διαφύλαξιν τῆς ἐνότητος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας υποχρεώνει ἡμᾶς νὰ διατυπώσωμεν θεμελιώδη ἀμφιβολίαν, ὡς πρὸς τὴν ἐπικύρωσιν ἀναδρομικῶς χειροτονιῶν τελεσθεισῶν ὑπὸ καθηρημένου, ἀφωρισμένου καὶ ἀναθεματισμένου προσώπου. Ἡ πολιτεία τοῦ τελέσαντος τὰς ἐν λόγῳ πράξεις κ. Φιλαρέτου Ντενισένκο (πρωταγωνιστοῦ τῆς ἐν Οὐκρανίᾳ ἐκκλησιαστικῆς κρίσεως) εἶναι ἀποκαλυπτική. Χειροτονηθεὶς Ἐπίσκοπος τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας τὸ 1962, διετέλεσεν μεταξὺ ἄλλων Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων αὐτοῦ καὶ Μητροπολίτης Κιέβου. Τὸ 1991 ἐζήτησεν αὐτοκεφαλίαν, οὐχὶ ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν κατ' αὐτὸν τότε «Μητέρα Ἐκκλησίαν», τὸ Πατριαρχεῖον Μόσχας. Τὸ 1992 καθηρέθη, ἐνῶ τὸ 1997 ἀφωρίσθη καὶ ἀνεθεματίσθη ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας, ὀργανικοῦ μέλους τῆς Μιᾶς, Ἀγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, τῶν ἐνεργειῶν τούτων ἀναγνωρισθεισῶν ὑπὸ πασῶν τῶν Ὁρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν.

Ὅσον χρόνον ὁ κ. Φιλάρτος ἦτο καθηρημένος καὶ ἀναθεματισμένος ἐτέλεσεν ἀντικανονικῶς τελετουργίας, μὴ συνιστώσας ἔγκυρα μυστήρια. Συνεπῶς καὶ αἱ τελεσθεῖσαι ὑπ' αὐτοῦ χειροτονίαι εἶναι ἀνυπόστατοι, κεναί, στερούμεναι τῆς θείας χάριτος καὶ τῆς ἐνεργείας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Μεταξὺ αὐτῶν καὶ αἱ χειροτονίαι εἰς διάκονον, πρεσβύτερον καὶ τελικῶς εἰς ἐπίσκοπον τοῦ γραμματέως αὐτοῦ Σεργκέι Ντουμένκο, νῦν Μητροπολίτου Ἐπιφανίου. Ἐν τῷ Ὑμετέρῳ Γράμματι τῆς 24ης Δεκεμβρίου 2018 σημειοῦται: «...ἀποκαταστήσαντες τούτους εἰς τοὺς οἰκείους αὐτοῖς ἀρχιερατικούς καὶ ἱερατικούς βαθμούς...». Διερωτώμεθα, ὅμως, κατὰ πόσον αἱ τελεσθεῖσαι ὑπὸ τοῦ κ. Φιλαρέτου χειροτονίαι, ἀφωρισμένου καὶ ἀναθεματισμένου ὄντος, ἀπέκτησαν, ἐξ ὑστέρου, ἄνευ κανονικῆς χειροτονίας ἀγιοπνευματικὴν ἐγκυρότητα καὶ γνησίαν σφραγίδα ἀποστολικῆς διαδοχῆς.

Πανορθόδοξως ἀναγνωρίζεται ὡς θεμελιώδης ἐκκλησιολογικὴ ἀρχὴ ὅτι αἱ χειροτονίαι τῶν σχισματικῶν καὶ αἰρετικῶν, ὡς «μυστήρια» ἔξω τῆς Ἐκκλησίας τελεσθέντα, εἶναι ἄκυροι, πολλῶ δὲ μᾶλλον αἱ χειροτονίαι ὑπὸ καθαιρεθέντος καὶ ἀφορισθέντος. Ἡ βασικὴ αὕτη ἀρχή, ἡ ἀρρήκτως συνδεομένη μετὰ τῆς περὶ Ἁγίου Πνεύματος Ὁρθόδοξου διδασκαλίας, ἀποτελοῦσα ἀπαρασάλευτον κρηπίδα τῆς ἀποστολικῆς διαδοχῆς τῶν Ὁρθοδόξων Ἐπισκόπων, πεποιθᾶμεν ὅτι δέν δύναται νὰ παραθεωρηθῇ.

Δυσκολευόμεθα νὰ κατανοήσωμεν ὅτι τὰ ἄκυρα καὶ ἀνυπόστατα καθίστανται «κατ' οἰκονομίαν» πνευματοφόρα· ὅτι πράξεις ἀποτελοῦσαι ἐπανελλημμένην βλασφημίαν κατὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, (ὅπως ἡ ἐπίκλησις ὑπὸ τοῦ τότε ἀφωρισμένου κ. Φιλαρέτου «ἡ Θεία Χάρις... προχειρίζεται...

ευξώμεθα υπέρ αὐτοῦ ἵνα ἔλθῃ ἐπ' αὐτοῦ ἡ Χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος»), ἀναγνωρίζονται ἐκ τῶν ὑστέρων «κατ' οἰκονομίαν». Εἶναι δέ, τέλος, γνωστόν ὅτι κατὰ τὴν πρόσφατον Ἐνωτικὴν Σύνοδον ἡ ἐπιλογή καὶ ἐκλογή τοῦ νέου Προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Οὐκρανίας ὑπῆρξεν ἀποτέλεσμα τῆς ἐπιμονῆς τοῦ κ. Φιλαρέτου, σήμερον πλέον ἐπισήμως ἀποκαλουμένου ἐν Οὐκρανίᾳ «Ἀγιωτάτου Ἐπιτίμου Πατριάρχου Κιέβου καὶ πάσης Ρῶς-Οὐκρανίας». Κατόπιν ὄλων τῶν ἀνωτέρω διερωτώμεθα διὰ τὴν προσθήκην τοῦ ὀνόματος τοῦ Μητροπολίτου Ἐπιφανίου εἰς τὰ Ἱερά Δίπτυχα.

Ἡ ἐπιδιωχθεῖσα εἰρήνευσις μεταξύ τῶν Ὀρθοδόξων Οὐκρανῶν, οἱ ὁποῖοι ἔχουν ὑποστῆ κατὰ τό παρελθόν ποικίλους διωγμούς ὑπὸ ἀθεϊστικῶν καθεστώτων, μέχρι τοῦδε δὲν ἔχει ἐπιτευχθῆ. Ἐφόσον ἑκατομμύρια Ὀρθοδόξων πιστῶν, ὑπὸ τὸν Μητροπολίτην Ὀνούφριον (συμφώνως πρὸς στατιστικὴν τοῦ Ἰανουαρίου 2018 ὠργανωμένων εἰς 12.069 ἐνορίας ὑπὸ 90 Ἀρχιερεῖς καὶ ἀριθμούντων 12.283 κληρικούς, 251 Μονὰς καὶ 4412 μοναχοῦς) ἠρνήθησαν νὰ μετάσχουν εἰς τὴν διαδικασίαν χορηγήσεως τῆς αὐτοκεφαλίας, διακόψαντες μάλιστα τὴν εὐχαριστιακὴν κοινωνίαν μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ἐνῶ κατὰ τό παρελθόν τό ἐκκλησιαστικόν πλήρωμα τῶν χωρῶν (Σερβίας, Ρουμανίας, Βουλγαρίας, Γεωργίας, Πολωνίας, Ἀλβανίας, Τσεχίας καὶ Σλοβακίας), εἰς τὰς ὁποίας ἐχορηγήθη αὐτοκεφαλία, ὑπῆρξεν ἠνωμένον.

Λυπούμεθα, διότι ἐπαληθεύθησαν αἱ ἀνησυχίαι, τὰς ὁποίας εἶχομεν διατυπώσει εἰς τὴν τριμελῆ ἀντιπροσωπεῖαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου (Ἰούλιος 2018) καθὼς καὶ κατὰ τὴν προσωπικὴν ἡμῶν συνάντησιν ἐν Κρήτῃ (Ὀκτώβριος 2018): Ἀντὶ εἰρηνεύσεως καὶ ἐνότητος τῶν Ὀρθοδόξων τῆς Οὐκρανίας, ἐπαπειλεῖται ὁ κίνδυνος διασπάσεως τῆς ἐνότητος τῆς ἀνά τὸν κόσμον Ὀρθοδοξίας.

Αἱ προβλέψεις ὅτι ἡ παροῦσα διασάλευσις καὶ ὁ ἐμφανὴς διχασμὸς θα διαρκέσουν ἐπ' ὀλίγον καὶ ὅτι ὄλαι αἱ Αὐτοκέφαλοι Ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι τελικῶς θὰ ἀποδεχτοῦν τὰ γενόμενα, διὰ τοὺς γνωρίζοντας στοιχειωδῶς τὴν ἱστορίαν τῶν ἐκκλησιαστικῶν σχισμάτων καὶ τὴν ἀντοχήν τοῦ θρησκευτικοῦ φανατισμοῦ, μόνον ὡς ἀβάσιμοι ἐκτιμήσεις δύνανται νὰ ἐκληφθοῦν. Ἀλλὰ καὶ αἱ καθησυχαστικαὶ ὑποθέσεις ἐνίων ὅτι τοῦτο ἴσως πραγματοποιηθῆ τόν... ἐπόμενον αἰῶνα εἶναι μᾶλλον κυνικαί. Σοβαρά τραύματα μὴ ἐγκαίρως ἀντιμετωπισθέντα δὲν θεραπεύονται ὑπὸ τοῦ χρόνου. Συνηθέστερον ἐπεκτείνονται καὶ ἐξελίσσονται εἰς ἀνιάτους πληγὰς.

Ἡ διαμορφωθεῖσα σήμερον κατάστασις ἀπαιτεῖ νέας προσεγγίσεις καὶ ἐμπνευσμένας πρωτοβουλίας διὰ τὴν προώθησιν τῆς εἰρήνης ἐν Οὐκρανίᾳ, πρὸ πάντων δέ διὰ τὴν διαφύλαξιν τῆς ἐπικινδύνως τρωθείσης ἐνότητος τῆς Ὀρθοδοξίας. Πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν πιστεύομεν ἀκραδάντως ὅτι λύσιν ἀποτελεῖ ἡ καταφυγὴ εἰς τὴν ἀγιοπνευματικὴν συνοδικότητα, τὴν τονισθεῖσαν περιτράνως ἐν Κρήτῃ: «Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἐκφράζει τὴν ἐνότητα καὶ καθολικότητά της ἐν Συνόδῳ. Ἡ συνοδικότητα διαπνέει τὴν ὀργάνωσιν, τὸν τρόπον πού λαμβάνονται αἱ ἀποφάσεις καὶ καθορίζεται ἡ πορεία της» (Μήνυμα τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου, παρ.1).

Οὐ παύομεν φρονοῦντες ὅτι μοναδικῆς ἀξίας ἐπιτεύγματα τῶν Ὁρθοδόξων κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετίας ὑπῆρξαν αἱ Πανορθόδοξοι Συνάξεις τῶν Προκαθημένων καί ἡ Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, τῇ ἀόκνῳ προσπάθειᾳ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καί προσωπικῶς τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος. Στοιχοῦσα τῷ περί συνοδικότητος πνεύματι τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Συνόδου, ἡ κατ' Ἄλβανίαν Ὁρθόδοξος Αὐτοκέφαλος Ἐκκλησία ἀπευθύνει θερμὴν παράκλησιν, ὅπως τὸ Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον, ἀξιοποιοῦν τὸ κατ' ἐξοχὴν προνόμιον τοῦ συντονισμοῦ τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, συγκαλέσῃ τὸ συντομώτερον δυνατόν Πανορθόδοξον Σύναξιν ἢ Σύνοδον, προκειμένου νά προληφθῇ ὁ ἐμφανὴς κίνδυνος δημιουργίας ὀδυνηροῦ Σχίσματος, ἀπειλοῦντος τὴν ἀξιοπιστίαν τῆς Ὁρθοδοξίας καί τὴν πειστικὴν αὐτῆς μαρτυρίαν εἰς τὸν σύγχρονον κόσμον.

Ἐκ βαθέων εὐχόμεθα καί ταπεινῶς δεόμεθα, ὅπως ὁ ἐν Τριάδι Θεὸς κατευθύνῃ τὰ διαβήματα πάντων ἡμῶν πρὸς διασφάλισιν τῆς ἐνότητος τῆς Ὁρθοδοξίας. «Ὁ δὲ Θεὸς τῆς ἐλπίδος πληρώσαι ὑμᾶς [καί ἡμᾶς] πάσης χαρᾶς καί εἰρήνης ἐν τῷ πιστεύειν, εἰς τὸ περισσεύειν ὑμᾶς [καί ἡμᾶς] ἐν τῇ ἐλπίδι ἐν δυνάμει Πνεύματος Ἁγίου. (Ρωμ. 15:13).

Ἐπί δέ τούτοις, ἀσπαζόμενοι Ὑμᾶς φιλήματι ἀγίῳ, διατελοῦμεν μετὰ πάσης τιμῆς καί βαθυτάτης ἀγάπης ἐν Χριστῷ τῷ ἐπιφανέντι Θεῷ καί φωτίσαντι τὸν κόσμον.

Ἐν Τιράνοισ, 14 Ἰανουαρίου 2019

Τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος,